

DA VINCI KODEN OCH URSPRUNGSTEXTERNA

Diskussionsfrågor om Maria från Magdala
baserade på evangelietexterna

Mailis Janatuinen

FÖRORD (som ledaren kan återberätta för gruppen)

Dan Browns bok "Da Vinci koden" och filmen med samma namn har haft en enorm publiksuccé och har format många människors uppfattning om Jesus Kristus. Enligt boken, hade Jesus och Maria från Magdala ett förhållande med ett barn som följd. Brown grundar sitt påstående på det så kallade Filippos evangelium som är skrivet 150-200 år senare än Nya Testamentets evangelier. Filippos evangelium talar inte direkt om något förhållande; det omnämner bara Maria som Jesus "koinonos". Ordet har många betydelser. Det kan betyda maka, trosvän eller affärspartner. I själva verket används ordet "shimee" i Filippos evangelium då någons fru omnämns. Det är alltså osannolikt att författaren till Filippos evangelium skulle ha ansett att Maria var Jesus fru. Dan Brown har helt enkelt tolkat ordet "koinonos" på ett sätt som passar in i handlingen i hans bok.

Men vad säger ursprungstexterna? De fyra evangelisterna i Nya Testamentet: Matteus, Markus, Lukas och Johannes, skrev ner Jesus livshistoria 30-50 år efter hans död. På den tiden fanns det ännu gott om ögonvittnen vid liv som antingen kunde bekräfta eller bestrida påståendena i dokumenten. Det samma kan inte sägas om Filippos, för att inte tala om Leonardo Da Vinci som levde hela 1400 år efter författarna till ursprungstexterna.

Låt oss föreställa oss att du fick i uppdrag att undersöka Napoleon Bonapartes (1769-1821) kvinnoförhållanden. Du skulle ha tillgång till en biografisk roman om den stora franska fältherrens kärleksliv skriven år 2005 och Napoleons väns memoarer publicerade på 1850-talet där författaren berättar sin egen ögonskildring. På vilken text skulle du lita? Precis lika stor är skillnaden mellan Nya Testamentets evangelier och Filippos evangelium.

Den här guiden är ämnad för dem som antingen har läst "Da Vinci koden" eller sett motsvarande film och vill ta reda på sanningen bakom dess påståenden. I guiden behandlas alla de ställen i Nya Testamentet där Maria från Magdalas namn omnämns. Eftersom flera än en evangelietexter används i samma diskussion rekommenderas att delen "Texter" kopieras upp till deltagarna. I övrigt används glädebudskapsgruppernas principer (som hittas på dessa sidor) med den här guiden till Da Vinci koden och ursprungstexterna. Frågorna inom parenteser är hjälpfrågor som ställs endast om man inte får svar på huvudfrågan.

"Vi älskar därför att han först älskade oss" (1 Joh.4:19)

Esbo, hösten 2006
Mailis Janatuinen

Texter (för utskrivning och kopiering)

1. MARIA MÖTER JESUS

Text 1: Luk.8:1-3

1. Därefter vandrade han från stad till stad och från by till by och förkunnade budskapet om Guds rike. Med honom följde de tolv 2. och några kvinnor som hade blivit botade från onda andar och sjukdomar: Maria, hon från Magdala, som sju demoner hade farit ut ur, 3. Johanna, hustru till Herodes förvaltare Kusas, Susanna och många andra, som alla hjälpte dem med sina tillgångar.

Text 2: Matt.12:14; 15:1-2; 16:1

12:14 Fariséerna gick då ut och överlade om hur de skulle röja Jesus ur vägen.

15:1 Sedan kom fariséer och skriftlärda från Jerusalem fram till Jesus och sade:

2 "Varför bryter dina lärjungar mot fädernas regler? De tvättar ju inte händerna innan de äter."

16:1 Fariséerna och saddukeerna kom fram till honom, och för att sätta honom på prov bad de att få se ett tecken från himlen.

2. DÅ SOLEN SLOCKNAR

Text 1: Luk.23:32-34

32. De förde också ut två förbrytare för att avrätta dem tillsammans med honom.

33. När de kom till den plats som kallas Skallen, korsfäste de honom och förbrytarna, den ene till höger och den andre till vänster. 34. Jesus sade: "Fader, förlåt dem, de vet inte vad de gör."

Text 2: Matt.27:45-56

45. Vid sjätte timmen (kl 12) föll ett mörker över hela jorden och det varade till nionde timmen (kl 15).

46. Vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst: "Eli, Eli, lema sabachtani?" (vilket betyder: Min Gud, min Gud, varför har du övergett mig?).

47. Några som stod där hörde det och sade: "Han ropar på Elia." 48. en av dem sprang genast bort och tog en svamp, fyllde den med surt vin och satte den på en käpp för att ge honom att dricka. 49. då sade de andra: "Låt oss se om Elia kommer och hjälper honom." 50. Men Jesus ropade än en gång med hög röst och gav upp andan.

51. Då brast förhänget i templet i två delar, uppifrån och ända ner, jorden skakade och klipporna rämnade (...) 54. När officeren och de som bevakade Jesus tillsammans med honom såg jordbävningen och det andra som hände, greps de av stark fruktan och sade: "Den mannen måste ha varit guds son."

55. Där var också många kvinnor som stod längre bort och såg på. De hade följt med Jesus från Galileen för att tjäna honom, 56. och bland dem var **Maria från Magdala** och Maria som var Jakobs och Josefs mor, och modern till Sebedaios söner.

3. JESU BEGRAVNING

Text 1: Joh.19:38-42; Matt.27:57-61

Joh. 19:38- Josef från Arimatia, som var lärjunge till Jesus fast i hemlighet av rädsla för judarna, bad efteråt Pilatus att få ta ner Jesu kropp. Pilatus tillät det, och Josef gick och tog ner kroppen. 39. Nikodemus kom också dit, han som första gången hade sökt upp Jesus på natten, och han hade med sig en blandning av myrra och aloe, omkring trettio kilo. 40. De tog Jesu kropp och lindade den med linnebindlar tillsammans med kryddorna så som judarna brukar göra vid en gravläggning. 41. Intill platsen där Jesus hade blivit korsfäst fanns en trädgård och i trädgården en ny grav där ännu ingen hade blivit lagd. 42. Där lade de Jesus, eftersom det var den judiska förberedelsedagen och graven låg nära.

Matt.27:57- På kvällen kom en rik man från Arimatia som hette Josef och som också han hade blivit lärjunge till Jesus. 58. Josef gick till Pilatus och bad att få Jesu kropp. Pilatus gav då order om att den skulle utlämnas, 59. och Josef tog kroppen, svepte den i rent linnetyg 60. och lade den i den nya grav som han hade låtit hugga ut åt sig i berget. Sedan rullade han en stor sten för ingången till graven och gick därifrån.

61. **Maria från Magdala** och den andra Maria var där och satt mitt emot graven.

Text 2: Mark.15:47 och Luk.23:54-56

Mark. 15:47 **Maria från Magdala** och Maria, Joses mor såg var han blev lagd.

Luk.23:54- Det var förberedelsedag och sabbaten skulle just börja. 55. Kvinnorna som hade kommit från Galileen tillsammans med Jesus följde med och såg graven och hur hans kropp lades där. 56. När de hade återvänt hem, gjorde de i ordning välluktande kryddor och oljor, och sabbaten tillbringade de efter lagens bud i stillhet.

4. VID DEN TOMMA GRAVEN

Text 1: Luk.23:55 & 24:1

Luk. 23:55 Kvinnorna som hade kommit från Galileen tillsammans med Jesus följde med och såg graven och hur hans kropp lades där [...]

Luk. 24:1 Men dagen efter sabbaten gick de i gryningen till graven med kryddorna som de hade gjort i ordning.

Text 2: Matt.28:1-4

Matt.28:1- Efter sabbaten i gryningen den första veckodagen, kom **Maria från Magdala** och den andra Maria för att se på graven. 2. Då blev det ett kraftigt jordskalv, ty Herrens ängel steg ner från himlen och kom och rullade undan stenen och satte sig på den. 3. Hans utseende var som blixten och hans kläder var vita som snö.

4. Vakterna skakade av skräck för honom och blev liggande som döda.

Text 3: Joh.20:1-10

Joh.20:1- Tidigt på morgonen efter sabbaten, medan det ännu var mörkt, kom **Maria från Magdala** ut till graven och fick se att stenen för ingången var borta. 2. Hon sprang genast därifrån och kom och sade till Simon Petrus och den andre lärjungen, den som Jesus älskade: "De har flyttat bort Herren ur graven, och vi vet inte var de har lagt honom." 3. Petrus och den andre lärjungen begav sig då ut till graven. 4. De sprang båda två, men den andre lärjungen sprang fortare än Petrus och kom först fram till graven. 5. Han lutade sig in och såg linnebindlarna ligga där men gick inte in. 6. Simon Petrus kom strax efter, och han gick in i graven. Han såg bindlarna ligga där, 7. liksom duken som hade täckt huvudet, men den låg inte tillsammans med bindlarna utan hoprullad på ett ställe för sig. 8. Då gick också den andre lärjungen in, han som hade kommit först till graven. Och han såg och trodde. 9. Ännu hade de nämligen inte förstått skriftens ord att han måste uppstå från det döda. 10. Lärjungarna gick sedan hem igen.

5. MARIA MÖTER DEN UPPSTÅNDNE HERREN! Joh.20:11-18

Text: Joh.20:11-18

Joh.20:11- Men **Maria** stod och grät utanför graven. Gråtande lutade hon sig in 12. och fick då se två änglar i vita kläder sitta där Jesu kropp hade legat, en vid huvudet och en vid fötterna. 13. Och de sade till henne: "Varför gråter du kvinna?" Hon svarade: "De har flyttat bort min herre, och jag vet inte var de har lagt honom. " 14. När hon hade sagt det, vände hon sig om och såg Jesus stå där, men hon förstod inte att det var han. 15. Jesus sade till henne: "Varför gråter du, kvinna? Vem letar du efter?" Hon trodde att det var trädgårdsvakten och svarade: "Om det är du som har burit bort honom, herre, så säg mig var du har lagt honom, så att jag kan hämta honom. "

16. Jesus sade till henne: "**Maria.**" Hon vände sig om och sade till honom: "Rabbouni !" (det är hebreiska och betyder mästare). 17. Jesus sade: "Rör inte vid mig, jag har ännu inte stigit upp till min fader. Gå till mina bröder och säg dem att jag stiger upp till min fader och er fader, min Gud och er Gud." 18. **Maria från Magdala** gick då till lärjungarna och talade om för dem att hon hade sett Herren och att han hade sagt detta till henne.

FRÅGOR

1. MARIA MÖTER JESUS Luk.8:1-3

Text 1: Luk.8:1-3

1. Därefter vandrade han från stad till stad och från by till by och förkunnade budskapet om Guds rike. Med honom följde de tolv 2. och några kvinnor som hade blivit botade från onda andar och sjukdomar: Maria, hon från Magdala, som sju demoner hade farit ut ur, 3. Johanna, hustru till Herodes förvaltare Kusas, Susanna och många andra, som alla hjälpte dem med sina tillgångar.

Bakgrundsinformation:

Att vara **besatt** betyder att det i människans inre bor onda andar som uttrycker sig genom att ropa och härja. Besatthet skall inte blandas ihop med mentala sjukdomar, det är däremot mer besläktat med fenomenen i samband med djävulsdyrkan. För en besatt person är det omöjligt att leva ett normalt liv.

Staden Magdala ligger vid Gennesarets sjö och den var i första hand en stad där man levde av fiske och duvuppfödning. Eftersom Maria tydligen hade egna tillgångar har man ibland förmodat att hon var uppfödare av duvor.

Evangelierna talar om fyra olika Marior. **Maria av Magdala** skall inte blandas ihop med den glädjeflicka som smorde Jesu fötter eller med Maria av Betania som smorde Jesus före hans död. Inget av evangelierna kallar Maria av Magdala för en prostituerad.

Sju onda andar

- Varför vill Lukas i sitt evangelium berätta just den bakgrundsinformationen om Maria att sju onda andar hade bott i henne?
- Föreställ er hur Marias liv var på den tiden då hon var besatt av sju onda andar. (Hur påverkade besattheten Marias liv ifall hon var ogift? Och ifall hon var gift?)
- Hurudana beroenden kan i våra dagar binda en människa på samma sätt som de onda andarna hade bundit Maria?
- Vilka saker förändrades i Marias liv det ögonblicket då Jesus drev ut de onda andarna ur henne?
- Då det talas om en kvinna i Bibeln nämns ofta hennes man eller hennes söner. Hurudana slutsatser kan vi dra av det att ingendera nämns om Maria?
- Fundera på möjliga orsaker till att Maria inte gifte sig med någon fiskare i Magdala efter att hon blivit fri från de onda andarna?

Jesus tillåter kvinnor i sitt sällskap

- På Nya Testamentets tid undervisade eller umgicks de judiska rabbinerna inte med kvinnor. Varför handlar Jesus annorlunda i denna fråga än sederna på den här tiden?
- Fundera på motiven och känslorna hos de kvinnor som följde Jesus runt landet.
- Av vilken orsak hade kanske Kusas tillåtit sin fru att fara iväg med Jesus?
- Fundera på hurudana relationerna mellan kvinnorna i Jesu sällskap kan ha varit.
- Fundera på vad det betyder i praktiken då det sägs om dessa kvinnor att de "*alla hjälpte dem [Jesus och lärjungarna] med sina tillgångar*".
- Hurudana saker fick Maria vara med om och lära sig då hon följde Jesus under tre års tid? (Svaret hittas utanför denna text)
- Vad visar det om Maria att efter det att hennes namn nämns här nämns hon nästa gång i samband med Jesu död?
- Marias namn nämns 19 gånger i evangelierna, varav nio gånger är i listor av kvinnor? Vad anser ni att det betyder att i alla förutom en av dessa listor nämns Maria först?

Frågor på Da Vinci koden:

- Ifall Jesus och Maria hade varit gifta, vilka orsaker skulle de samtida dokumenten ha att hemlighålla det?
- Ett sexuellt förhållande utanför äktenskapet var strängt förbjudet i Mose lag och i de tio budorden som även band Jesus. Om ett sådant förhållande existerade hur skulle det ha påverkat Jesu efterföljare?
- Jämför Da Vinci kodens Maria med Maria i den här evangelietexten.
- Vad är det mest imponerande i den bilden om Jesus som den här texten ger oss?

Text 2: Matt.12:14; 15:1-2; 16:1

12:14 *Fariseerna gick då ut och överlade om hur de skulle röja Jesus ur vägen.*

15:1 *Sedan kom fariseer och skriftlärda från Jerusalem fram till Jesus och sade:*

2 *"Varför bryter dina lärjungar mot fädernas regler? De tvättar ju inte händerna innan de äter."*

16:1 *Fariseerna och saddukeerna kom fram till honom, och för att sätta honom på prov bad de att få se ett tecken från himlen.*

- Fundera på orsaker till att Jesus hade så många fiender som ville honom illa.
- På vilka olika sätt försökte Jesu fiender ta ifrån honom hans goda rykte?
- Hurudan beviskraft tycker ni att det faktum har att inte ett enda samtida dokument talar om att Jesu fiender anklagade honom för ett omoraliskt liv? (Om Da Vinci kodens påstående om Jesus och Marias förhållande var sant, hur skulle Jesu fiender ha dragit nytta av det?)

2. DÅ SOLEN SLOCKNAR

Text 1: Luk.23:32-34

32. *De förde också ut två förbrytare för att avrätta dem tillsammans med honom. 33. När de kom till den plats som kallas Skallen, korsfäste de honom och förbrytarna, den ene till höger och den andre till vänster. 34. Jesus sade: "Fader, förlåt dem, de vet inte vad de gör."*

- Jämför Jesu sätt att lida med det sätt som actionfilmer (även Da Vinci koden) presenterar lidandet.
- Vad tror ni att den Jesus som beskrivs i texten skulle ha sagt åt Da Vinci kodens Silas som förde sin sak genom att mörda människor?

Text 2: Matt.27:45-56

45. *Vid sjätte timmen (kl 12) föll ett mörker över hela jorden och det varade till nionde timmen (kl 15).*

46. *Vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst: "Eli, Eli, lema sabachtani?" (vilket betyder: Min Gud, min Gud, varför har du övergett mig?).*

47. *Några som stod där hörde det och sade: "Han ropar på Elia." 48. en av dem sprang genast bort och tog en svamp, fyllde den med surt vin och satte den på en käpp för att ge honom att dricka. 49. då sade de andra: "Låt oss se om Elia kommer och hjälper honom." 50. Men Jesus ropade än en gång med hög röst och gav upp andan.*

51. *Då brast förhänget i templet i två delar, uppifrån och ända ner, jorden skakade och klipporna rännade (...)* 54. *När officeren och de som bevakade Jesus tillsammans med honom såg jordbävningen och det andra som hände, greps de av stark fruktan och sade: "Den mannen måste ha varit guds son."*

55. *Där var också många kvinnor som stod längre bort och såg på. De hade följt med Jesus från Galileen för att tjäna honom, 56. och bland dem var **Maria från Magdala** och Maria som var Jakobs och Josefs mor, och modern till Sebedaios söner.*

Bakgrundsinformation:

Mörkret vid Jesu död kan inte bero på en solförmörkelse eftersom den judiska påskhögtiden inföll vid fullmåne och då kan inte månen vara framför solen.

Då Jesus dog hade Maria av Magdala följt honom i **tre år**.

Kvinnorna vid Golgata, verserna 55-56

- Tror ni att Maria hade anat hur det skulle gå med Jesus eller kom det som en överraskning för henne?
- Varför följde kvinnorna från Galileen med Jesu död på avstånd och inte på nära håll?
- Johannes evangelium berättar om att Jesu mor stod alldeles vid korsets fot. Varför stod hon just där och inte längre bort tillsammans med de andra kvinnorna?
- Fundera på olika orsaker till att männen som följde Jesus- med undantag av Johannes- inte kom för att se sin lärares död.
- Hur förhåller sig en man till en nära anhörigs död som han inte kan göra något åt? Hur förhåller sig en kvinna?

Maria ser att Jesus dör, verserna 45-50

- På vad blev Maria av Magdala besviken på långfredagen (om hon blev besviken)?
- Se på verserna 45-49 med Marias ögon: Vad var det kanske som gav henne mest smärta i den där situationen?
- Maria hade själv känt hur det kändes att var övergiven av Gud då hon var besatt av onda andar. Hur kändes det kanske för henne att höra Jesu rop i vers 46?
- Att använda rösten var väldigt svårt för en korsfäst eftersom lungorna var pressade. Fundera på vad det var som fick Jesus att ropa högt vid sin död. (Om Jesus ropade av rädsla, vad var han rädd för?)
- Vad visar att Marias kärlek till Jesus inte dog då Jesus dog?

Den romerska officerens vittnesbörd, verserna 51-54

- Vad pekar på att det inte här var fråga om en vanlig mänsklig död?
- Vad fick de romerska yrkessoldaterna att bli vettskrämda - vad var de rädda för? (54)
- Vad hade varit så speciellt med Jesu död att den romerska officeren sade det han säger i vers 54b?
- Tror ni att Maria den där dagen trodde att Jesus var Guds Son? Motivera ert svar.
- Vad tror du att du skulle ha tänkt om Jesu död om du själv hade stått vid korsets fot?
- Om man sade dig att Jesus led och dog för att ge dig ett evigt liv, vad skulle du tänka om detta påstående?

Frågor på Da Vinci koden:

- Jämför Maria i Da Vinci koden med Maria i den här texten
- Vad tycker du att är det mest imponerande i den bild den här texten ger av Jesus?
- Dan Brown ger i sin bok bilden av att Jesus bara var en vanlig människa. Vad berättar den här texten om den saken?

3. JESU BEGRAVNING

Text 1: Joh.19:38-42; Matt.27:57-61

Joh. 19:38- Josef från Arimatia, som var lärjunge till Jesus fast i hemlighet av rädsla för judarna, bad efteråt Pilatus att få ta ner Jesu kropp. Pilatus tillät det, och Josef gick och tog ner kroppen. 39. Nikodemus kom också dit, han som första gången hade sökt upp Jesus på natten, och han hade med sig en blandning av myrra och aloe, omkring trettio kilo. 40. De tog Jesu kropp och lindade den med linnebindlar tillsammans med kryddorna så som judarna brukar göra vid en gravläggning. 41. Intill

platsen där Jesus hade blivit korsfäst fanns en trädgård och i trädgården en ny grav där ännu ingen hade blivit lagd. 42. Där lade de Jesus, eftersom det var den judiska förberedelsedagen och graven låg nära.

Matt.27:57- På kvällen kom en rik man från Arimatia som hette Josef och som också han hade blivit lärjunge till Jesus. 58. Josef gick till Pilatus och bad att få Jesu kropp. Pilatus gav då order om att den skulle utlämnas, 59. och Josef tog kroppen, svepte den i rent linnetyg 60. och lade den i den nya grav som han hade låtit hugga ut åt sig i berget. Sedan rullade han en stor sten för ingången till graven och gick därifrån.

61. **Maria från Magdala** och den andra Maria var där och satt mitt emot graven.

Bakgrundsinformation:

Det var **bråttom** vid Jesu begravning eftersom allting skulle ske på tre timmar, dvs. klockan 15-18. Då den första stjärnan tändes började nämligen den stora påsksabbaten, då alla skulle vara hemma. Vanligtvis **tog man inte ner brottslingars kroppar** från korsen före de föll ner av sig själva, men under påskhögtiden ville man inte ha en sådan syn och lukt i Jerusalem.

Josef från Arimatia skyndade sig till Pilatus, medan parlamentsledamoten **Nikodemus** gick och köpte arbetsredskapen för begravningen. Sedan togs Jesu kropp ner från korset och förflyttades till graven i klippan.

Följaktligen **deltog inte enda av Jesu lärjungar i begravningen**. Av det ursprungliga sällskapet var bara Maria av Magdala kvar.

- Tänk på en nära anhörigs begravning och jämför den med Jesu begravning.
- Varför deltog inte Jesu lärjungar i sin Herres och mästares begravning?
- Josef och Nikodemus hade varit Jesu lärjungar i smyg. Vad berättar deras beteende här om dem?
- Vad skulle kanske ha hänt med Jesu kropp ifall inte Josef och Nikodemus hade agerat?
- Fundera på olika orsaker till att Jesu mor och de andra kvinnorna från Galileen inte kom till graven utan återvände till sina härbärgen? (de var ju i Jerusalem för att fira påskhögtiden och de bodde inte där.)
- Hur kanske det gick till att ta ner Jesus från korset?
- Fundera på varför en stor linneduk och trettio kilo salvor behövdes.
- Varför nämner Matteus skilt att graven var ny och tom?
- Vad blev gjort vid Jesu begravning? (Hurudan kunde Jesu begravning ha varit ifall man hade haft mer tid?)

Maria vid graven, vers 61

Bakgrundsinformation:

Maria av Magdala var **från landet** och kände kanske inte till Jerusalems stadsplan så bra. Hon rörde sig inte heller i samma cirklar som Nikodemus och Josef från Arimatia.

"**Den andra Maria**" syftar på lärjungen Jakob den yngres och Josefs mor och Klopas fru; hon hade också stått vid Golgata hela den långa fredagen (Matt.27:56, Mark.15:40, Joh.19:25)

- Fundera på hur Maria mådde kroppsligen och andligen den där kvällen då hon gick efter begravningsföljet till Josefs släktgrav? Hurudana känslor stormade kanske i hennes hjärta?
- Vad gav Maria kraft att släpa sig till graven trots att nästan ingen av hennes vänner kom dit?
- Vad anser ni att det visar att Maria inte gjorde något vid begravningen utan hon bara satt på en sten och tittade?
- Tror ni Maria befann sig i chock? Motivera ert svar.

Text 2: Mark.15:47 och Luk.23:54-56

*Mark.15:47 **Maria från Magdala** och Maria, Joses mor såg var han blev lagd.*

Luk.23:54- Det var förberedelsedag och sabbaten skulle just börja. 55. Kvinnorna som hade kommit från Galileen tillsammans med Jesus följde med och såg graven och hur hans kropp lades där. 56. När de hade återvänt hem, gjorde de i ordning välluktande kryddor och oljor, och sabbaten tillbringade de efter lagens bud i stillhet.

- Vad visar den här texten om de två Maria?
- Fundera på vad som kan ha varit anledningen till att inte Mariorna betedde sig hysteriskt under Jesu begravning?
- Varför rusade Mariorna ännu i sista stund innan sabbaten iväg och köpte örter och oljor - Varför kunde det inte vänta till en senare tidpunkt?
- Fundera utgående från Maria från Magdala hurudan den sabbat var som Jesus tillbringade i graven.

Frågor på Da Vinci koden:

- Vad visar det att även en annan Maria nämns vid sidan av Maria från Magdala i dessa texter?
- Om förhållandet mellan Jesus och Maria som Dan Brown påstår var sant, hur skulle Maria ha betett sig i den här situationen?

(Obs! I den här studiedelen finns minst antal frågor och i nästa finns det flest. Om ni har tid över kan det vara bra att behandla några frågor ur del 4 "Vid den tomma graven".)

4. VID DEN TOMMA GRAVEN

Text 1: Luk.24:1

Luk. 24:1 Men dagen efter sabbaten gick de i gryningen till graven med kryddorna som de hade gjort i ordning.

Bakgrundsinformation:

Jesu kropp hade redan blivit **insmord** och **romerska vakter** hade placerats vid graven. Om man lägger ihop informationen man får från evangelierna kan man dra slutsatsen att de som for till graven var **Maria från Magdala**, "**den andra Maria**", **Salome som var mor till Sebedaios söner och Johanna**. Förutom Maria från Magdala var de alla fruar och mammor (den andra Maria och Salome var till och med mammor till lärjungar). Alla fyra var hemma från Galileen.

- Varför begav sig kvinnorna från Galileen till Jesu grav på söndag morgon fastän de visste att en stor sten och de romerska vakterna skulle hindra dem från att komma in?
- Vad berättar det att kvinnorna var ute redan före gryningen?
- Varför begav sig inte Jesu manliga lärjungar till graven tillsammans med kvinnorna?
- Vad tror ni att lärjungarna gjorde under fredagsnatten och lördagen då Jesus hade dött?

Text 2: Matt.28:1-4

*Matt.28:1- Efter sabbaten i gryningen den första veckodagen, kom **Maria från Magdala** och den andra Maria för att se på graven. 2. Då blev det ett kraftigt jordskalv, ty Herrens ängel steg ner från himlen och kom och rullade undan stenen och satte sig på den. 3. Hans utseende var som blixten och hans kläder var vita som snö. 4. Vakterna skakade av skräck för honom och blev liggande som döda.*

- Varför visade inte Gud Jesu uppståndelse för en enda människa, utan det hände dolt för alla?

- Om kvinnorna hade trott på uppståndelsen enligt Jesu egen profetia, hur skulle de då ha handlat på påskmorgonen?
- Kvinnorna hade sett Jesu misshandlade kropp och dess smörjelse redan på fredagskvällen. Varför ville de smörja den än en gång på söndagsmorgonen?
- Tror du att du i motsvarande situationen skulle vilja se en kär avlidens kropp och röra vid den?
- Varför ville inte männen (lärjungarna) röra vid Jesu kropp? Tror ni att det finns en skillnad i hur män och kvinnor förhåller sig till detta?
- Marias namn nämns först i alla namnlistor från påskmorgonen. Varför?

Text 3: Joh.20:1-10

*Joh.20:1- Tidigt på morgonen efter sabbaten, medan det ännu var mörkt, kom **Maria från Magdala** ut till graven och fick se att stenen för ingången var borta. 2. Hon sprang genast därifrån och kom och sade till Simon Petrus och den andre lärjungen, den som Jesus älskade: "De har flyttat bort Herren ur graven, och vi vet inte var de har lagt honom." 3. Petrus och den andre lärjungen begav sig då ut till graven. 4. De sprang båda två, men den andre lärjungen sprang fortare än Petrus och kom först fram till graven. 5. Han lutade sig in och såg linnebindlarna ligga där men gick inte in. 6. Simon Petrus kom strax efter, och han gick in i graven. Han såg bindlarna ligga där, 7. liksom duken som hade täckt huvudet, men den låg inte tillsammans med bindlarna utan hoprullad på ett ställe för sig. 8. Då gick också den andre lärjungen in, han som hade kommit först till graven. Och han såg och trodde. 9. Ännu hade de nämligen inte förstått skriftens ord att han måste uppstå från det döda. 10. Lärjungarna gick sedan hem igen.*

Bakgrundsinformation:

Genom att jämföra evangelietexterna kan vi dra slutsatsen att kvinnorna begav sig till graven tillsammans, men att Maria var den första kom fram dit (hon var tydligen den yngsta i sällskapet). Maria rusade till lärjungarna före de andra kvinnorna ens hade hunnit fram. Säkert hade kvinnorna fruktat att Jesu fiender hade stulit hans kropp. **Att skända en kropp** var på den här tiden till och med ett ännu fasansfullare straff än döden.

"Den andre lärjungen, den som Jesus älskade" betyder författaren till evangeliet själv, Johannes.

Maria, verserna 1-2

- Föreställ er Maria från Magdalas tankar och känslor då hon såg att det inte fanns någon sten framför graven.
- Varför sprang Maria iväg utan att ha tittat inuti graven?
- Varför förstod Maria inte att Jesus hade uppstått från det döda?
- Vad visar vers 2 om Marias och lärjungarnas relation?
- Vers 2 innehåller Marias första replik i hela Bibeln. Vad visar den om henne? (Hurudan person, hurudana känslor?)
- Om vem talar Maria då hon använder pronomenet "vi"?

Bindlarna, verserna 3-9

- Bindlarna bestod av en stor linneduk som var virad runt kroppen och i vars veck man hade brett ut 30 kg fett. Huvudet hade sin egen duk. Föreställ er hur bindlarna skulle ha sett ut ifall någon hade stulit en kropp ur dem?
- Varför är det en omöjlig tanke att Jesus skulle ha vaknat upp ur koma och tagit sig ut ur bindlarna och ur graven?
- Vad var det med bindlarna som fick Johannes att tro?
- Vad trodde Johannes då han såg bindlarna och vad blev ännu oklart för honom (8-9)?
- Varför var bindlarna ett bindande bevis för att Jesus kroppsligen hade uppstått från det döda?

Kroppens uppståndelse

- Vilken skillnad är det mellan kroppens uppståndelse (som de kristna tror på) och själen odödlighet (som många religioner tror på)?

- Om inte kroppens uppståndelse fanns, vad skulle kristendomen ha att erbjuda mänskligheten?
- Föreställ er en människa som tror på alla dogmer inom kristendomen, förutom på kroppens uppståndelse. Kan man enligt er kalla henne kristen?

Frågor på Da Vinci koden:

- I ljuset av texten, vad tänker ni om Dan Browns påstående att Jesus förklarades vara Gud av ett kyrkomöte först dryga 300 år efter dessa händelser?
- Vilken kända författare känns trovärdigare: dessa texter eller idén bakom Dan Browns bok?

5. MARIA MÖTER DEN UPPSTÅNDNE HERREN! Joh.20:11-18

Text: Joh.20:11-18

*Joh.20:11- Men **Maria** stod och grät utanför graven. Gråtande lutade hon sig in 12. och fick då se två änglar i vita kläder sitta där Jesu kropp hade legat, en vid huvudet och en vid fötterna. 13. Och de sade till henne: "Varför gråter du kvinna?" Hon svarade: "De har flyttat bort min herre, och jag vet inte var de har lagt honom. " 14. När hon hade sagt det, vände hon sig om och såg Jesus stå där, men hon förstod inte att det var han. 15. Jesus sade till henne: "Varför gråter du, kvinna? Vem letar du efter?" Hon trodde att det var trädgårdsvakten och svarade: "Om det är du som har burit bort honom, herre, så säg mig var du har lagt honom, så att jag kan hämta honom. " 16. Jesus sade till henne: "**Maria**." Hon vände sig om och sade till honom: "Rabbouni !" (det är hebreiska och betyder mästare). 17. Jesus sade: "Rör inte vid mig, jag har ännu inte stigit upp till min fader. Gå till mina bröder och säg dem att jag stiger upp till min fader och er fader, min Gud och er Gud." 18. **Maria från Magdala** gick då till lärjungarna och talade om för dem att hon hade sett Herren och att han hade sagt detta till henne.*

Bakgrundsinformation:

Ordet "**rabbouni**" är starkare och mer respektfullt i sin betydelse än ordet "rabbi" (lärare) och det användes också då man talade om Gud. Maria från Magdala berättade säkert själv om den här händelsen åt Johannes som i sin tur bifogade den till Jesu livshistoria. **Johannes skrev sitt evangelium sist av de fyra evangelisterna**, ungefär 50 år efter själva händelserna. Han ville skildra sådana händelser som de andra hade lämnat bort.

Änglarna, verserna 11-13

- Varför återvände Maria från Magdala till graven, fastän hon visste att den var tom (11)?
- Ifall Marias nattkvarter och lärjungarnas nattkvarter fanns ca. en kilometer från graven, hur mycket tid och energi hade Maria använt för att spåra Jesus vid det här laget? (se även Joh.20:1-2)
- Vid foten till Jesu kors och vid begravningen nämns inget om att Maria skulle ha gråtit. Om vi antar att Maria brast i gråt först här, vad var det som orsakade det?
- Var Marias tårar onödiga? Motivera ditt svar.
- Fundera på Marias förhållande till Jesus på basen av de benämningar hon använder om honom (13,16,18)?
- Änglar kunde se ut som andevarelser eller som vanliga människor. Hur tror ni att de såg ut vid Jesu grav?
- Varför verkar inte Maria alls förvånad eller varför frågade hon inte änglarna vad de gjorde där?
- Varför frågar änglarna en självklar sak av Maria?

Maria och Jesus, verserna 14-17a

- Varför sade inte Jesus genast till Maria vem han var?
- Varför kände inte Maria genast igen Jesus då hon såg honom?
- Varför frågade även Jesu om orsaken till Marias tårar, nog måste han ju ha vetat svaret på sin fråga?
- Hur tänkte Maria kanske att hon skulle flytta kroppen från dess dåvarande läge, och vart tänkte hon föra den (15)?
- Varför kände Maria slutligen igen Jesus precis då han kallade henne vid hennes namn?
- Vad kände Maria kanske då hon insåg att Jesus lever?
- Tror ni att Maria i den där stunden ville kasta sig i Jesu famn? Motivera ert svar.
- Varför förbjöd Jesus Maria att röra vid honom? Märk att han lite senare uppmanade Tomas att röra honom (verserna 17-27).
- Vad betyder Jesu ord: "... jag har ännu inte stigit upp till min fader" i detta sammanhang (17)? (När skulle Maria få röra vid Jesus?)
- Vad kan män lära sig av Jesu beteende som man i den där situationen?

Vittnets uppgift, 17b-18

- Vad påstår Jesus i själva verket om sig själv i vers 17?
- Kvinnor godkändes inte som vittnen i rätten på den här tiden. Varför uppenbarade sig Jesus på påskmorgonen just för kvinnor och gav dem uppgiften att vara vittnen?
- Varför skickade Jesus iväg Maria med ordet till hans lärjungar, även om han visste att de inte skulle tro på henne?
- Jesus gick inte med på att följa de regler i samhället som han upplevde som orättvisa. Han botade till exempel sjuka på sabbaten och han umgicks med tullindrivare och skökor, fastän han blev kritiserad för det. Vad visar det att han inte gjorde Maria till den tolfte aposteln i stället för Judas?
- Maria berättade Jesu ord åt lärjungarna, men uppenbarligen teg hon om de andra detaljerna i deras möte tills hon kanske ett årtionde senare beskrev dem för Johannes (18). Om detta antagande stämmer, fundera på varför Maria ville hålla det här mötet för sig själv.

Frågor på Da Vinci koden:

- Jämför denna Maria och Maria och Jesus med Da Vinci kodens Maria och Jesus.
- På vilket sätt häver den här texten grundidén för Dan Browns bok?

Slutord:

Den uppståndne Jesus visade sig för sina lärjungar många gånger under 40 dagar. Sen uppsteg han till himlen inför 500 anhängares ögon, ibland dem torde Maria från Magdala ha varit en. Apostlagärningarna 1:14 berättar så här: "*Alla dessa höll ihop under ständig bön, tillsammans med några kvinnor, Maria, Jesu mor, och hans bröder.*" I dessa ord ses ännu en sista glimt av Maria från Magdala.

- Hurudan tror ni att resten av Marias liv var? Hurdana uppgifter kanske hon fick i den kristna församlingen?
- Fundera på Marias liv: ungdomen besatt av andar, tre fantastiska år tillsammans med Jesus och resten av livet mitt i den kristna församlingen. Vad tänker ni om detta liv?
- Vad tror ni att meningen med Marias liv var?

Slut